

Sak 30-21. Tema 3: Alt. 2 Grunngelybr og variabelt gelybr

RIR (Romsdal Interkommunale Renovasjonsselskap) har ein modell for å synleggjere fordelinga mellom faste og variable kostnader som dei har nytta nokre år. Den har ei fast avgift på alle bueiningar, og den har ein variabel kostnad knytt opp til leveringa av avfallet i behaldar.

Dei har matematisk / politisk delt kostnadene i ca. 60 % fast kostnad og 40 % variabel kostnad for standardgebyret.

Vi har gjort eit forsøk på det same, i det vi kallar Alternativ 2.

Kva inngår i fast kostnad

Fast kostnad er tatt frå vegleiar 258 frå MD : «Beregning av kommunale avfallsgebyr».

I dette inngår dei lovpålagte oppgåvene som å sørge for at der er eit innsamlingsssystem for avfall i alle delar av kommunane i tråd med dei lokale forskriftene. Der er miljøstasjonar og omlastingsstasjonar for levering av avfall som er lovpålagt å ha eit tilbod om. Drift av bygga for å ta imot og laste om avfall ligg i det faste gebyret, pluss ikkje minst levering og disponering av avfallet.

Levering av farleg avfall skal vere fritt opp til 1000 kg pluss 500 kg Pcb haldige isolerglas vindu. Hageavfall frå private skal fortsatt vere finansiert av renovasjonsgebyret.

Vidare er administrasjon, rente og avdrag på lån, finansierte via renovasjonsgebyret.

Variabelt gelybr

Variabelt gelybr er samansett av betaling for behaldareining, henting i samsvar med frekvens i forskriftene og innhaldet i behaldar.

Alle skal ha full tilgang på alle typar behaldarar. Sjølve behaldarkostnaden og hentinga er prisa likt uansett avfallstype.

Rabatten gjeld innhaldet, der materialgjenvinningsfraksjonane vert prisa til kr 0,- uansett realitetar, med unntak av matavfallet, som på grunn av at alternativet heimekompostering vert oppfatta meir miljøvennleg.

Hentinga i samsvar med frekvens er sett til 50 %, av innsamlingskostnad. 50 % er fast.

VØR må uansett køyre disse rutene, og om ein tar med ein behaldar meir eller ein behaldar mindre når ein likevel er i Dalsfjorden eller Øye, representerer ikkje meirkostnad eller innsparing.

Kostnaden til behaldar, bygger på rekneskapen og innkjøpet av behaldarar

Innhaldet bygger på vektor i behaldar, og er i denne saka stipulert. For matavfallet har vi gode data, for restavfallet har vi gjennomsnittsdata som vi har nytta i modellen vår. 11,3 kg. Men vi manglar data på korleis det fordelar seg mot 240 l og 360 l. Plukkanalyse i fjor synte forskjellar frå 2 – 28 kg pr. 140 l. behaldar. Dette må undersøkjast nærare, om denne måten å differensiere skulle bli ein realitet. Slik at systemet kan bygge på realitetar og ikkje teori.

Hentinga, er kostnaden vi har med henting pr. behaldar. Denne må og få ein ny gjennomgang, då hentinga idag er omgjort i 140 L behaldarar. Det er ikkje heilt korrekt, og må kontrollerast.

Administrative utfordringar med modellen.

Ei omlegging, vil innebere at 9.323 avtalekort må individuelt handsamast. Ei vareløse vert til mellom 5 og 10, alt etter kva slags behaldarar som er i sameiget.

Vi må ha spesialtilpassa programvare for å takle dette, så administrativt må organisasjonen styrkast.

Eksempel

Eg har tatt fram tre eksempel som ligg som vedlegg 2. Eksempel på gebyr.

Ein som komposterar. Får auke i gebyr i høve alternativ 0, då det er storleiken på restavfallsbeholdarar som slår sterkast inn i gebyret saman med det faktum at den som komposterar har individuelle behaldarar.

Standardabonnement får auke i gebyret då disse har individuelle behaldarar.

Samarbeidsabonnemента med her eit sameige med 12 partar og enkel miks av dunkar som samarbeidar om behaldarar og har individuelle rekningar.

Disse får reduksjon i gebyr.

Materialgjenvinning

Når spranget mellom det ein betalar for restavfallsbeholdarane 140l til 240l eller til 360 l minskar, så minskar og den økonomiske motivasjonen til å sortere avfall.

Slik vi ser det, er det med på å forklare kvifor selskap med denne form for differensiering, har vesentleg lægre resultat for materialgjenvinning, enn VØR.

Utan at eg har sett nærare på det, vil eg tru at dette kan justerast på modellen, og kan gjere det til møtet i august.

Andre konsekvensar

Bytte av abonnement utifrå valfridom, er ein klar variabel kostnad og er derfor tilrådd knytt til den som rekvirerer abonnementet, og ikkje ein del av fastgebyret. Etablerings og endringsgebyr bør derfor innførast fastsettast årleg i gebyrforskrifta.

Lik storleik uansett kvar ein bur i kommunane. Hos SSR er det i storleik kr 300,-

Omklassifisering ved feilsortering

Der er alltid ein risiko for at avfall flyttar behaldar frå rest til t.d. mat eller papir når, økonomisk stimulans vert sterk. Avvik må adresserast.

Vi tilrår innført eit omklassifiseringsgebyr i dei tilfella VØR oppdagar og kan dokumentere kvalitetsavvik i form av restavfall eller uønska avfall i oppsamlingseining for plastemballasje, papir/ papp behaldar, matavfallsbeholdar eller behaldar for glas/metall emballasje.

Mottakarane av avfallsfraksjonane aksepterar ikkje avvik og dei som gjere ein god jobb må ikkje få økonomisk straff for det.

Dette kan innebære at sidelastarane må byttast ut til baklastar med hjelpemann, for at slik kontroll kan gjennomførast.

Petter Bjørdal